

INFORMACJA PRASOWA

Zmiany w świadczeniach dla nauczycieli

Od 1 września 2024 r. więcej osób będzie mogło skorzystać z wcześniejszej emerytury dla nauczycieli i świadczenia kompensacyjnego.

Od 1 września 2024 r. wchodzi w życie zmiana przepisów w Karcie Nauczyciela. Nauczyciele, którzy nie spełnili warunków do wcześniejszej emerytury bez względu na wiek do 31 grudnia 2008 r., od 1 września będą mogli przejść na tzw. emeryturę stażową. Muszą jednak spełnić kilka warunków. Jednym z nich jest rozpoczęcie pracy jako nauczyciel, wychowawca, inny pracownik pedagogiczny w przedszkolu, szkole, placówce lub innej jednostce organizacyjnej wymienionej w art.1 Karty Nauczyciela, przed 1 stycznia 1999 r. Ponadto należy rozwiązać stosunek pracy i udokumentować 30 lat stażu składowego (bez okresów rolnych), w tym 20 lat faktycznego wykonywania pracy nauczycielskiej świadczonej w wymiarze przynajmniej 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć.

Wcześniejsze emerytury według rocznika

Nauczyciele będą mogli przechodzić na wcześniejsze emerytury etapami. Ważny jest wiek.

Na nową emeryturę nauczycielską mogą przejść, począwszy od:

- 1) 1 września 2024 r. - nauczyciele urodzeni przed 1 września 1966 r.;
- 2) 1 września 2025 r. - nauczyciele urodzeni po 31 sierpnia 1966 r., a przed 1 września 1969 r.;
- 3) 1 września 2026 r. - nauczyciele urodzeni po 31 sierpnia 1969 r.

Warunki wymagane do nabycia uprawnień do nowej emerytury nauczycielskiej są takie same dla kobiet i mężczyzn.

Wniosek o nową emeryturę nauczycielską należy złożyć przed osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego (60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn). Prawo do tej emerytury nie ustaje w związku z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego.

Kiedy wniosek o nową emeryturę nauczycielską

Osoby, które będą uprawnione do nabycia prawa do świadczenia od 1 września 2024 r., tj. nauczyciele urodzeni przed 1 września 1966 r. będą mogli złożyć wniosek najwcześniej w sierpniu 2024 r., czyli miesiąc przed wejściem w życie przepisów. W przypadku złożenia wniosku wcześniej (tj. przed 1 sierpnia 2024 r.) zostanie wydana decyzja odmowna.

Wysokość nowej emerytury

Nowa emerytura nauczycielska obliczona zostanie w wyniku podzielenia zwaloryzowanego kapitału początkowego, zwaloryzowanych składek zgromadzonych na koncie ubezpieczonego oraz zwaloryzowanych środków zgromadzonych na subkoncie przez średnie dalsze trwanie życia dla osoby w wieku, w którym przechodzi na tę emeryturę. Co ważne, aby mieć prawo do nowej emerytury nauczycielskiej, kwota z wyliczenia musi być nie niższa od minimalnej emerytury, która aktualnie wynosi 1780,96 zł brutto.

W przypadku nowej emerytury nauczycielskiej środki z subkonta (wraz z przekazanymi środkami z OFE) są przenoszone na konto ubezpieczonego i nie podlegają dziedziczeniu, co oznacza brak prawa do podziału środków lub wypłaty gwarantowanej.

W związku z tym kobieta, która jest członkiem OFE, nie nabędzie prawa do emerytury kapitałowej w powszechnym wieku emerytalnym i tym samym nie będzie miała prawa do przeliczenia emerytury w docelowej wysokości.

Więcej osób będzie miało prawo do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego

Od 1 września krąg osób uprawnionych do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego poszerza się o pracowników poradni psychologiczno-pedagogicznych. Do świadczenia kompensacyjnego po spełnieniu wszystkich warunków będą mieć prawo także nauczyciele, wychowawcy i inni pracownicy pedagogiczni zatrudnieni w publicznych i niepublicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych, w tym w poradniach specjalistycznych udzielających dzieciom, młodzieży, rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a także pomocy uczniom w wyborze kierunku kształcenia i zawodu.

Ważny wiek, staż i rozwiązanie stosunku pracy

Aby nabyć prawo do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, należy spełnić łącznie trzy warunki. Pierwszym z nich jest ukończenie określonego wieku, który jest zróżnicowany dla kobiet i dla mężczyzn. Do końca 2024 r. kobieta musi ukończyć co najmniej 55 lat, a mężczyzna 60 lat.

- w latach 2025-2026 wiek ten wynosi 56 lat dla kobiet, 61 lat dla mężczyzn,
- w latach 2027-2028 wiek wynosi 57 lat dla kobiet, 62 lata dla mężczyzn,
- w latach 2029-2030 wiek wynosi 58 lat dla kobiet, 63 lata dla mężczyzn,
- w latach 2031-2032 wiek wynosi 59 lat dla kobiet, 64 lata dla mężczyzn.

Drugim warunkiem jest odpowiedni staż ubezpieczeniowy. Należy udowodnić 30 lat okresów składkowych i nieskładkowych, w tym 20 lat pracy w zawodzie nauczyciela, wychowawcy, czy innego pracownika pedagogicznego przynajmniej w wymiarze 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć w placówkach wymienionych w ustawie o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych, np. praca nauczycielska na przykład w publicznych i niepublicznych przedszkolach, szkołach, specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych czy młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, a także nauczyciele, wychowawcy i inni pracownicy pedagogiczni zatrudnieni w publicznych i niepublicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych.

Ostatni, niezbędny warunek, to rozwiązać stosunek pracy na swój wniosek lub stosunek wygaśnie w określonych okolicznościach np. umowa o pracę wygaśnie z powodu upływu okresu, na jaki została zawarta. Gdy zatrudnienie odbywa się w kilku miejscach, to muszą zostać rozwiązane wszystkie umowy o pracę, bez względu na ich charakter i wymiar czasu, w jakim są wykonywane. Istotne jest również by po rozwiązaniu stosunku pracy w charakterze nauczyciela, a przed przejściem na świadczenie kompensacyjne nie wykonywać żadnej innej pracy ani nie prowadzić działalności gospodarczej.

Co ze środkami z II filaru emerytalnego?

W przypadku przejścia na nauczycielskie świadczenie kompensacyjne w razie śmierci środki z subkonta i OFE są dziedziczone. Natomiast, w przypadku nowej emerytury nauczycielskiej środki z subkonta (wraz z przekazanymi środkami z OFE) są przenoszone na konto ubezpieczonego i nie podlegają dziedziczeniu, co oznacza brak prawa do podziału środków lub wypłaty gwarantowanej.

Beata Kopczyńska
Regionalna Rzeczniczka Prasowa ZUS
w województwie śląskim